

**КОМИСИЯТА ПО
ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД**

**КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ**

**КОМИСИЯТА ЗА КОНТРОЛ НАД СЛУЖБИТЕ ЗА СИГУРНОСТ, ПРИЛАГАНЕТО И
ИЗПОЛЗВАНЕТО НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА И ДОСТЪПА
ДО ДАННИТЕ ПО ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ**

КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

✓ **КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ**

**КОМИСИЯТА ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ**

ОТНОСНО: *Законопроект за мерките срещу изпирането на пари №702-01-14*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България /КРИБ/ подкрепя определянето на мерки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма чрез привеждането на българското законодателство в пълно съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2015/849 за Предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Постигането на ефективно и балансирано прилагане на посочените от директивата мерки е от ключово значение за гарантиране на националната сигурност и ограничаване на рисковете за финансиране на тероризма.

Наред с добрите предложения, обаче, Законопроектът за мерките срещу изпирането на пари създава силно рестриктивна национална правна рамка по отношение на прилагането на комплексна проверка на клиента от издателите на електронни пари, която значително ограничава възможностите за развитие на пазара за електронни разплащания в България и лишава българския потребител и бизнес от достъп до

широк набор от електронни платежни инструменти, допринасящи за финансовото включване и изсветляването на българската икономика.

В тази връзка КРИБ **не** подкрепя подхода възприет от българския законодател при определянето на условията и праговете за извършване на комплексна проверка на клиента по отношение на електронните пари и настоява за привеждането на разпоредбите на Законопроекта в съответствие с Директива 2015/849.

Съгласно Директивата електронните пари са обект на задължения свързани с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Въпреки това, при наличие на определени нискорискови обстоятелства и при строги условия за намаляване на риска, Директивата въвежда възможността държавите членки да освобождават продуктите представляващи електронни пари от определени мерки за комплексна проверка на клиента. Чл. 12 от Директивата въвежда 5 кумулативни условия наличието, на които показва ниска степен на риск и позволява на задължените субекти да не прилагат определени мерки за комплексна проверка на клиента по отношение на електронни пари, а именно:

1. *платежният инструмент не е презаредим или има максимален месечен лимит на плащанията по сделки от 250 EUR, който може да се използва само в съответната държава членка;*
2. *максималната електронно съхранявана сума не надхвърля 250 EUR;*
3. *платежният инструмент се използва изключително за закупуване на стоки или услуги;*
4. *платежният инструмент не може да се захранва с анонимни електронни пари;*
5. *емитентът осъществява подходящо наблюдение на сделките или деловите взаимоотношения, позволяващо разкриването на необичайни или съмнителни сделки.*

По този начин чл.12 от Директивата определя изключенията от мерките за комплексна проверка на клиентите, които се прилагат, ако всички изброени условия са изпълнени. Във всички останали случаи издателите на електронни пари трябва да извършват комплексна проверка на клиентите.

Чл. 24 от Законопроекта за мерките срещу изпирането на пари възприема формулировката на чл. 12 от Директивата, но противоположно на него дефинира случаите, в които следва да се прилага комплексна проверка на клиентите. Във всички останали случаи емитентите **не** трябва да извършват комплексна проверка на клиентите.

Чл. 24. (1) *Издателите на електронни пари и техните представители прилагат мерките за комплексна проверка на клиента по отношение на електронни пари, когато:*

1. *платежният инструмент е презаредим или има максимален месечен лимит на плащанията по сделки над левовата равностойност на 150 евро или тяхната равностойност в друга валута, който може да се използва и в чужбина; или*
2. *максималната електронно съхранявана сума надхвърля левовата равностойност на 150 евро или тяхната равностойност в друга валута; или*
3. *платежният инструмент се използва за други цели освен закупуване на*

- стоки или услуги; или
4. платежният инструмент може да се запазва с анонимни електронни пари; или
 5. при обратно изкупуване в брой или теглене в брой на паричната стойност на електронните пари възстановената сума надвишава левовата равностойност на 50 евро или тяхната равностойност в друга валута.

Така възприетият подход на обръщане на логиката, но запазване на формулировката на чл. 12 от Директивата води до несъответствия и противоречия с целта на законодателя, а именно въвеждането на изключения за прилагането на комплексна проверка на клиента в случаите на ниско ниво на риск. Така например настоящата формулировка на чл. 24 от Законопроекта за мерките срещу изпирането на пари налага комплексна проверка на клиентите за всяка една форма на електронни пари, която може да бъде презареждана (виж чл. 24 (1) от Законопроекта). Чл. 12 от Директивата обаче изисква комплексна проверка на клиентите за презаредим продукт за електронни пари, само ако е възможно той да бъде зареден с повече от 250 EUR (и 500 EUR за платежни инструменти, които могат да се използват само в същата държава членка).

В тази връзка КРИБ настоява за привеждането на член 24 в съответствие с логиката на член 12 от Директива 2015/849, а именно определянето на изключенията от мерките за комплексна проверка на клиента, които се прилагат, при наличие на определени условия:

Чл. 24 (1) Издателите на електронни пари и техните представители могат да не прилагат мерките по чл. 10, т. 1 до 3 по отношение на електронни пари, когато следните условия са изпълнени:

- (1) платежният инструмент не е презаредим или максималният месечен лимит на плащанията по сделки не надхвърля равностойността в лева или друга валута на 150 евро, и който инструмент може да се използва само в България;
- (2) максималната електронно съхранявана сума не надхвърля равностойността в лева или друга валута на 150 евро;
- (3) платежният инструмент се използва изключително за закупуване на стоки или услуги;
- (4) платежният инструмент не може да се запазва с анонимни електронни пари;
- (5) издателят осъществява подходящо наблюдение на сделките или деловите взаимоотношения, позволяващо разкриването на необичайни или съмнителни сделки.

(2) Предвиденото в алинея 1 изключение не се прилага в случаите на обратно изкупуване в брой или теглене в брой на паричната стойност на електронните пари, когато възстановената сума надвишава равностойността в лева или друга валута на 50 евро.

В допълнение съгласно чл. 15 от Директивата, ако държава членка установи области с по-нисък риск, тази държава членка може да разреши на задължените субекти да прилагат опростена комплексна проверка на клиенти. Европейският законодател изрично цитира електронните пари като „(д) продукти, по които рискът от изпиране на пари и финансиране на тероризма се управлява от други фактори, като например ограничения върху портфейла или прозрачност на собствеността (например някои видове електронни пари).”

КРИБ приветства тълкуването на Министерски съвет, че формулировката на чл. 30 т. 6 не изключва възможността в обхвата ѝ да попаднат и електронните пари без да е необходимо изричното им посочване, но счита, че то ще внесе по-голяма яснота и правна сигурност на регулацията.

В качеството си на най-голямата бизнес асоциация в България, активно работеща за подобряване на бизнес средата в България и борбата със сивата икономика, бихме искали да изразим своите опасения, че въвеждането на подобна силно рестриктивна правна рамка по отношение на електронните пари ще доведе до изчезването на редица широко разпространени форми на електронни пари, които допринасят за изсветляването на българската икономика и позволяват по-строг и ефективен контрол над извършваните платежни операции. В допълнение, силно рестриктивната правна рамка по отношение на електронните пари ще постави българските издатели в неравностойно положение, правейки ги неконкурентоспособни спрямо техните европейски конкуренти, опериращи на пазари с по-либерална регулация, които бързо ще запълнят създадената в България пазарна ниша.

В тази връзка КРИБ призовава Народно събрание да възприеме подхода на европейския законодател и да въведе възможността за изключения при прилагането на комплексна проверка на клиентите, когато са налични определени условия, свързани с по-нисък риск, определен на базата на обективни критерии. Това е в унисон и с разпоредбите на Директивата, които предвиждат, че електронните платежни средства на ниска стойност и с нисък риск от използване за изпиране на пари и финансиране на тероризъм следва да бъдат освободени от приложното поле на някои мерки за комплексна проверка.

Надяваме се, че ще разгледате и вземете предвид предложените от нас промени и оставаме на разположение за допълнителни дискусии и консултации.

С уважение

Евгений Иванов,
Изпълнителен директор и член на УС